

Informacija

o potrebi da ministar unutrašnjih poslova potpiše Konzularnu konvenciju između Crne Gore i Republike Turske

Vlada Crne Gore je na sjednici od 15. aprila 2010. godine donijela Zaključak kojim je utvrdila Osnovu za vođenje pregovora i zaključivanje Konzularne konvencije između Crne Gore i Republike Turske i prihvatila tekst Konvencije. Istim zaključkom određeni su članovi delegacije na čelu sa bivšim pomoćnikom ministra inostranih poslova Draganom Đurovićem da izvrše konačno usalašavanje teksta Konvencije sa predstavnicima Republike Turske.

Konačno usaglašavanje je izvršeno u Podgorici 12. novembra 2010. godine, tako što su šefovi delegacija dvije države parafirali usaglašeni tekst Konvencije.

Vladi Crne Gore 18. novembra 2010. dostavljen je na razmatranje i usvajanje Izvještaj o pregovorima sa predlogom da bivši ministar vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore Milan Roćen potpiše ovu Konvenciju, čime bi bili stvoreni uslovi za pokretanje unutrašnjih pravnih procedura za njeno stupanje na snagu. Spletom okolnosti Vlada nije razmatrala ovaj Izvještaj, te nije donijet zaključak da Milan Roćen potpiše Konvenciju.

Uzevši u obzir značaj ove Konvencije za konkretizaciju veoma dobrih odnosa u svim oblastima između Crne Gore i Turske, posebno u oblasti konzularne zaštite državljana kao i u oblasti veoma bogatih i svestranih odnosa dijaspora u obje zemlje, a imajući u vidu vrijeme koje je proteklo od punog usaglašavanja teksta Konvencije, predlažemo da ministar unutrašnjih poslova Crne Gore mr Raško Konjević, iskoristi učešće na predstojećem Forumu „Proces Budimpešte,, u Istanbulu i potpiše Konzularnu konvenciju između Crne Gore i Republike Turske.

Imajući u vidu da će mr Raško Konjević učešće na Forumu iskoristiti za potpisivanje usaglašenog teksta Sporazuma o readmisiji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Turske, kao i implementacionog Protokola, predlažemo da se istom prilikom, u cilju efikasnosti, operativnosti i racionalnosti potpiše i Konzularna konvencija između Crne Gore i Republike Turske.

KONZULARNA KONVENCIJA

IZMEĐU

CRNE GORE

I

REPUBLIKE TURSKE

Crna Gora i Republika Turska, u daljem tekstu: "strane ugovornice",

rukovođene željom da razvijaju međusobne konzularne odnose, unapređuju zaštitu prava i interesa dvije države, njihovih državljana i pravnih lica, jačaju prijateljstvo i saradnju između strana ugovornica,

poštujući odredbe Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. godine,

potvrđujući da će se na pitanja koja nijesu uređena ovom konvencijom primjenjivati pravila multilateralnih međunarodnih ugovora, čiji su učesnici strane ugovornice, kao i pravila običajnog prava,

odlučile su da zaključe ovu konzularnu konvenciju i sporazumjele se o sljedećem:

DIO I

DEFINICIJE

Član 1

U smislu ove konvencije, sljedeći izrazi imaju navedena značenja:

- 1) "država imenovanja" označava stranu ugovornicu koja imenuje konzularnog funkcionera;
- 2) "država prijema" označava stranu ugovornicu na čijoj teritoriji konzularni funkcioner obavlja svoje funkcije
- 3) "konzulat" označava svaki generalni konzulat, konzulat, vicekonzulat ili konzularnu agenciju;

- 4) "konzularno područje" označava teritoriju određenu konzulatu za obavljanje konzularnih funkcija;
- 5) "šef konzulata" označava lice ovlašćeno da radi u tom svojstvu;
- 6) "konzularni funkcioner" označava svako lice, uključujući i šefa konzulata, koje je u tom svojstvu ovlašćeno da obavlja konzularne funkcije;
- 7) "konzularni službenik" označava svako lice koje obavlja administrativne ili tehničke poslove konzulata;
- 8) "član poslužnog osoblja" označava svako lice koje je zaposleno na poslužnim poslovima u konzulatu;
- 9) "članovi konzulata" označava konzularne funkcionere, konzularne službenike i članove poslužnog osoblja;
- 10) "član porodice" označava supružnika, djecu, roditelje člana konzulata, kao i druga lica koja čine dio njegovog domaćinstva i zavise od njega;
- 11) "član privatne posluge" označava lice koje je isključivo zaposleno u privatnoj službi člana konzulata;
- 12) „državljanin“ označava svako lice države imenovanja, koja je državljanin države imenovanja prema zakonodavstvu te države;
- 13) „pravno lice“ označava svako pravno lice države imenovanja, koje je pravno lice prema zakonodavstvu te države;
- 14) "konzularne prostorije" označava zgrade ili djelove zgrada i okolno zemljište, koje se, bez obzira čije su vlasništvo, koriste isključivo za potrebe konzulata;
- 15) "konzularna arhiva" označava sve isprave, dokumente, prepisku, knjige, filmove, audio i video trake, diskete, fotografije, tehnička sredstva, registre, kartoteke, materijal za šifrovanje, sredstva za rad, kao i opremu i namještaj koji su namijenjeni njihovoj zaštiti i čuvanju;
- 16) "brod" označava svaki plovni objekat registrovan u državi imenovanja, osim vojnog broda;
- 17) "vazduhoplov" označava svaki vazduhoplov koji je registrovan u državi imenovanja, osim državnog vazduhoplova.

DIO II

KONZULARNI ODNOSI UOPŠTE

Otvaranje konzulata

Član 2

1. Konzulat se može otvoriti na teritoriji druge strane ugovornice samo uz njenu saglasnost.
2. Sjedište konzulata, njegov rang i njegovo konzularno područje, kao i svaka promjena u tom pogledu, može se vršiti samo na osnovu dogovora države imenovanja i države prijema.

Imenovanje i prihvatanje šefa konzulata

Član 3

1. Država imenovanja upućuje Ministarstvu inostranih poslova države prijema patentno pismo o imenovanju šefa konzulata, u kome se navodi njegovo ime i prezime, rang, konzularno područje i sjedište konzulata.
2. Na osnovu patentnog pisma država prijema izdaje egzekvaturu u najkraćem roku.
3. U slučaju odbijanja izdavanja egzekvature, država prijema nije dužna da saopšti državi imenovanja razloge tog odbijanja.
4. Šef konzulata može obavljati svoju funkciju po dobijanju egzekvature od države prijema.
5. Država prijema može dozvoliti šefu konzulata da do izdavanja egzekvature privremeno obavlja svoju funkciju.
6. Nakon izdavanja egzekvature šefu konzulata ili dozvole da privremeno obavlja svoju funkciju, država prijema će odmah obavijestiti nadležne organe konzularnog područja i preduzeti sve potrebne mjere kako bi šef konzulata mogao da obavlja svoje službene dužnosti i da uživa olakšice, privilegije i imunitete prema odredbama ove konvencije.

Privremeno vršenje funkcije šefa konzulata

Član 4

1. Ako je šef konzulata spriječen da obavlja svoje funkcije ili je njegovo mesto upražnjeno, njegove funkcije može privremeno da obavlja vršilac dužnosti šefa konzulata.
2. Ime i prezime vršioca dužnosti šefa konzulata država imenovanja saopštiće blagovremeno i unaprijed, diplomatskim putem, državi prijema. Država prijema može usloviti svojim pristankom prihvatanje za vršioca dužnosti šefa konzulata lica koje nije ni diplomatski ni konzularni funkcioner države imenovanja u državi prijema.

3. Država prijema pružiće pomoć i zaštitu vršiocu dužnosti šefa konzulata. Za vrijeme privremenog obavljanja funkcije šefa konzulata, na vršioca dužnosti primenjuju se odredbe ove konvencije koje se odnose na šefa konzulata. Međutim, država prijema nije obavezna da vršiocu dužnosti prizna olakšice, privilegije i imunitete za koje šef konzulata, da bi ih uživao, mora da ispunjava uslove koje vršilac dužnosti ne ispunjava.

4. U slučaju kada država imenovanja odredi člana diplomatskog osoblja u državi prijema za vršioca dužnosti šefa konzulata pod uslovima predviđenim stavom 1. ovog člana, on i dalje uživa diplomatske privilegije i imunitete, ako se tome ne protivi država prijema.

Notifikacija o imenovanju, dolasku i odlasku

Član 5

1. Država imenovanja obavijestiće unaprijed, diplomatskim putem, državu prijema o:

1.1. imenu i prezimenu, državljanstvu, kategoriji, klasi članova konzulata, datumu njihovog dolaska i konačnog odlaska ili završetku njihove funkcije, kao i o svim promjenama njihovog statusa za vrijeme službovanja u konzulatu,

1.2. imenu i prezimenu, državljanstvu, datumu dolaska i konačnog odlaska članova porodice člana konzulata, kao i o tome da li je neko lice postalo ili prestalo da bude član porodice,

2. Nadležni organi države prijema će članovima konzulata i članovima njihovih porodica, osim onih koji su državljani države prijema ili stalno nastanjeni u toj državi, izdati, identifikacionu ispravu kojom se potvrđuje njihov status članova konzulata i članova porodice.

Državljanstvo članova konzulata

Član 6

1. Konzularni funkcioneri treba da budu državljani države imenovanja, ali ne lica koja su stalno nastanjena u državi prijema.

2. Konzularni službenik ili član poslužnog osoblja može biti državljani države imenovanja, države prijema ili neke treće države.

Lice proglašeno za *persona non grata* ili neprihvatljivo

Član 7

Država prijema može u svako doba da obavijesti državu imenovanja da je neki član konzulata *persona non grata* ili da nije prihvatljiv bez obaveze da obrazloži razloge svoje odluke. U tom slučaju, država imenovanja će opozvati lice u pitanju. Ako država imenovanja u razumnom roku ne izvrši ovu obavezu, država prijema može prestati da smatra lice u pitanju članom konzulata.

Zabrana obavljanja određenih djelatnosti

Član 8

Član konzulata ne može obavljati u državi prijema nikakvu trgovačku ili drugu profesionalnu djelatnost za svoju ličnu korist.

Obavljanje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije

Član 9

1. Odredbe ove konvencije primenjuju se takode, u mjeri u kojoj kontekst dozvoljava, i na obavljanje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije.
2. Država imenovanja saopštava diplomatskim putem državi prijema imena članova diplomatske misije kojima je povjereno obavljanje konzularnih funkcija.
3. Pri vršenju konzularnih funkcija diplomatska misija može se obraćati:
 - 3.1. lokalnim organima konzularnog područja;
 - 3.2. centralnim organima države prijema ako to dozvoljavaju zakoni, propisi i praksa države prijema ili relevantni međunarodni sporazumi.
3. Članovi diplomatske misije, kojima je povjereno obavljanje konzularnih funkcija, i dalje uživaju olakšice, privilegije i imunitete članova diplomatskih misija.

Počasni konzularni funkcioneri

Član 10

1. Svaka strana ugovornica može otvoriti konzulat sa počasnim konzularnim funkcionerom na čelu, samo uz saglasnost države prijema.
2. Sjedište konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcioner, njegov rang i konzularno područje, određuje država imenovanja, uz saglasnost države prijema.
3. Počasni konzularni funkcioner može imati državljanstvo države imenovanja, države prijema ili treće države.
4. Na počasnog konzularnog funkcionera i konzulat kojim on rukovodi primjenjuju se odgovarajuće odredbe Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. godine.

Obavljanje konzularnih funkcija u trećoj državi i za račun treće države

Član 11

1. Država imenovanja može, pošto o tome obavijesti državu prijema, da povjeri svom konzulatu u državi prijema da obavlja konzularne funkcije i u trećoj državi, ako se država prijema tome izričito ne protivi.
2. Konzulat države imenovanja može u državi prijema zastupati interese državljana neke treće države, ako o tome postoji saglasnost te dvije države i ako se država prijema tome izričito ne protivi. Država imenovanja notifikovaće državi prijema obim konzularne zaštite i vrste usluga koje će pružati državljanima treće države.

DIO III

KONZULARNE FUNKCIJE

Opšte konzularne funkcije

Član 12

Konzularni funkcioner ima pravo da:

1. štiti, u državi prijema, interese države imenovanja i njenih državljana i pravnih lica, u skladu sa odredbama ove konvencije, zakonima države prijema i u granicama koje dopušta međunarodno pravo;
2. unapređuje razvoj odnosa između države imenovanja i države prijema u oblastima trgovine, privrede, kulture, informacija, obrazovanja, nauke, ekologije, turizma, sporta i drugim oblastima, kao i razvoj prijateljskih odnosa između strana ugovornica;
3. da omogući svim dopuštenim sredstvima uslove i razvoj u naprijed navedenim oblastima u državi prijema i o tome obavijesti državu imenovanja;
4. vrši sve druge funkcije za koje je država imenovanja ovlastila konzulat, koje nijesu zabranjene zakonima i propisima države prijema, kojima se država prijema ne protivi, kao i one koje su predviđene međunarodnim ugovorima na snazi između države imenovanja i države prijema.

Funkcije u vezi sa državljanstvom i građanskim stanjem

Član 13

1. Konzularni funkcioner ima pravo da:

- 1.1. vrši upis u registar državljana države imenovanja;

1.2. prima prijave u vezi sa državljanstvom države imenovanja, kao i da prima i uručuje isprave vezane za državljanstvo;

1.3. prima obavještenja i izvode od nadležnih organa države prijema o rođenju, smrti i vjenčanju državljana države imenovanja, upisuje u registar rođenih i umrlih državljanu u pitanju i da o tome izdaje izvode;

1.4. upisuje u registar vjenčanja i razvode braka između državljana države imenovanja u skladu sa zakonima države imenovanja.

1.5. sačinjava izjave o priznavanju očinstva ili materinstva za djecu državljanu države imenovanja, i to bez obzira gde se dijete nalazi.

1.6. obavlja i druge poslove u vezi sa građanskim stanjima.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne isključuju da lica u pitanju poštuju zakone i propise države prijema.

Funkcije u vezi sa pasošima i vizama

Član 14

Konzularni funkcioner ima pravo da:

1. izdaje, zamenjuje, unosi ispravke i poništava važenje i oduzima putne isprave državljanima države imenovanja, kao i da izdaje privremene isprave kojima im se omogućava prelazak granice;

2. izdaje, produžava i poništava vize, kao i unosi izmjene u vize.

Notarske funkcije i konzularna legalizacija

Član 15

1. Konzularni funkcioner ima pravo da, u skladu sa zakonima i propisima države imenovanja, vrši sljedeće aktivnosti:

1.1. sastavlja i ovjerava, na osnovu zahtjeva koji podnese bilo koji državljanin države imenovanja, akta i dokumente koji će biti upotrijebljeni na teritoriji strana ugovornica;

1.2. potvrđuje važnost potpisa na dokumentima i autentičnost prevoda dokumenata sa jednog na drugi jezik;

1.3. vrši legalizaciju dokumenata i akata izdatih uz učešće organa konzularnog područja, kao i svojih vlastitih dokumenata i akata. Organi strana ugovornica uzimaju ova dokumenta i akta isključivo u slučaju raspoloživosti konzularne legalizacije, osim ako je drukčije određeno zakonima strana ugovornica ili međunarodnim ugovorima čije su članice strane ugovornice.

1.4. vrši i druge notarske funkcije, u skladu sa propisima države imenovanja, ako nijesu u suprotnosti sa zakonodavstvom države prijema.

2. Dokumenta navedena u stavu 1 ovog člana imaće isti pravni značaj i dokaznu snagu kao da su ih sastavili, ovjerili ili preveli organi vlasti države prijema.

Obavještenje o pritvoru, hapšenju, zatvaranju državljanina i posjete

Član 16

1. Nadležni organ države prijema će bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana, obavijestiti konzulat države imenovanja o svakom pritvaranju, hapšenju ili bilo kojoj drugoj vrsti lišenja slobode državljanina države imenovanja. U isto vrijeme, nadležni državni organi države prijema će bez odlaganja, proslijediti svako saopštenje koje je to lice uputilo konzulatu.

2. Nadležni organi države prijema će, bez odlaganja, a ne kasnije od pet dana od momenta pritvaranja, hapšenja ili svakog drugog lišenja slobode državljanina države imenovanja, omogućiti ostvarivanje prava konzularnog funkcionera da posjeti ili stupi u vezu sa licem u pitanju, kao i da mu pruži potrebnu pravnu pomoć.

3. Nadležni organi države prijema obavijestiti državljanina države imenovanja o njegovim pravima iz st. 1 i 2 ovog člana.

4. Prava iz st. 1 i 2 ovog člana ostvariće se saglasno zakonima i propisima države prijema, pod uslovom da odredbe tog zakonodavstva ne sprečavaju postizanje ciljeva za koje su ta prava namijenjena.

Pružanje pomoći državljanima države imenovanja

Član 17

1. Konzularni funkcioner ima pravo da:

1.1. da ostvari vezu i da posjeti svakog državljanima države imenovanja koji se nalazi na njegovom konzularnom području, pri čemu država prijema neće državljanima države imenovanja ograničavati njihovu slobodu opštenja i spriječiti pristup konzulatu;

1.2. da primi na privremeno čuvanje pokretnu imovinu, novčana sredstva, vrijednosti i dokumente koji pripadaju državljaninu ili pravnom licu države imenovanja, osim ako to nije u suprotnosti sa zakonima i propisima države prijema;

1.3. zahtijeva od nadležnih organa države prijema da odmah daju informaciju u vezi sa svakim nesrećnim slučajem koji ima za posledicu smrt, tešku tjelesnu povredu ili znatnu materijalnu štetu, kao i o svakom zastoju autotransportnih sredstava, u koje su uključeni državljani države imenovanja;

1.4. se obraća nadležnim organima države prijema za pomoć u potrazi za državljanima države imenovanja koji su proglašeni nestalim.

2. Ako je državljanin države imenovanja spriječen da blagovremeno brani svoja prava i interese u skladu sa zakonima i propisima u državi prijema, konzularni funkcioner ga može zastupati pred sudskim i drugim nadležnim organima države prijema ili organizovati odgovarajuće zastupanje dok ne odredi svog zastupnika ili dok ne bude i sam u stanju da brani svoja prava i interese.

Tutorstvo i starateljstvo

Član 18

1. Nadležni organ države prijema obavijestice bez odlaganja konzulat u pitanju o svakom slučaju u kojem je nepohodno uspostavljanje tutorstva ili starateljstva nad državljaninom države imenovanja, uključujući maloljetnike, koji su zakonom priznati kao poslovno nesposobni ili da ne posjeduju punu poslovnu sposobnost.

2. Konzularni funkcioner ima pravo da štiti, u skladu sa zakonima i propisima države imenovanja, a u granicama zakona i propisa države prijema, prava i interese državljanina države imenovanja, uključujući maloljetnike, koji su zakonom priznati kao poslovno nesposobni ili ne posjeduju punu poslovnu sposobnost, i da, na odgovarajući način preporuči ili ustanovi tutora ili staratelja za to lice i da nadzire aktivnosti u pogledu tutorstva i starateljstva.

3. Konzularni funkcioner ima pravo da zahtijeva od nadležnih organa države prijema obaveštenje o imenovanim starateljima i tutorima, kao i povremene izveštaje o vršenju starateljstva i tutorstva nad državljaninom države imenovanja.

Obavještenje o smrti

Član 19

1. U slučaju smrti državljanina države imenovanja u državi prijema, nadležni organi države će o tome, bez odlaganja, obavijestiti konzulat, i u skladu sa zakonima i propisima države prijema izdati ispravu kojom se potvrđuje činjenica smrti.

2. Ako konzulat prvi sazna za činjenicu smrti, obavijestice o tome odmah nadležni organ države prijema.

Funkcije u pogledu zaostavštine

Član 20

1. Nadležni organi države prijema će uz obavještenje o smrti državljanina države imenovanja, obavijestiti konzulat o postojanju zaostavštine ili testamenta, kao i o drugim podacima koji su potrebni u ostavinskom postupku.

2. Konzularni funkcioner ima pravo da prisustvuje popisu zaostavštine iz stava 1 ovog člana od strane nadležnih organa države prijema i preduzima mjere za njenu zaštitu.

3. Kad god je državljanin države imenovanja nasljednik zaostavštine lica koje je umrlo na teritoriji države prijema bez obzira na državljanstvo tog lica, nadležni organi države prijema će, bez odlaganja, o tome obavijestiti konzulat.
4. Pod uslovom da državljanin države imenovanja ima ili tvrdi da ima pravo na zaostavštinu u državi prijema, ali to lice ili njegov zakonski zastupnik ne mogu prisustvovati ostavinskom postupku, konzularni funkcioner može lično ili preko svog predstavnika da zastupa interese tog državljanina pred sudskim ili drugim nadležnim organima države prijema.
5. Konzularni funkcioner ima pravo da, u ime državljanina države imenovanja koji nije stalno nastanjen u državi prijema, prikupi zaostavštinu svake vrste i da je prenese državljaninu kojem ta zaostavština pripada.
6. Ako državljanin koji nije stalno nastanjen u državi prijema umre u toj državi, konzularni funkcioner ima pravo da privremeno pohrani sva dokumenta, novac i lične stvari preminulog lica i da ih preda njegovim nasljednicima, upravniku ili drugim ovlašćenim zastupnicima.
7. Konzularni funkcioner može, u ime državljanina države imenovanja, ukoliko taj državljanin nije na teritoriji države prijema, dobiti od suda, organa ili pojedinaca novac ili drugu imovinu na koju taj državljanin ima pravo u vezi sa smrću bilo kojeg lica, uključujući i stvari iz zaostavštine, plaćanja izvršena u skladu sa zakonima u vezi sa kompenzacijskim nadoknadama u situaciji nesrećnog slučaja, kao i plaćanja polisa životnog osiguranja.
8. U obavljanju funkcija iz st. 4,5,6 i 7. ovog člana, konzularni funkcioner mora poštovati zakone i propise države prijema.

Funkcije u odnosu na brodove

Član 21

1. Konzularni funkcioner ima pravo da, u granicama svog konzularnog područja, pruža pomoć brodovima države imenovanja koji se nalaze u unutrašnjim vodama ili u teritorijalnom moru države prijema, zapovjednicima i članovima posade tih brodova, kao i da:
 - 1.1. stupi na brod, uzme izjavu od zapovjednika i bilo kog člana posade, kao i da dobije obavještenje o aktivnostima broda, plovidbi i njegovom teretu;
 - 1.2. pomaže u istrazi o svakoj nesreći koja se dogodila za vrijeme plovidbe, bez štete po prava nadležnih organa države prijema;
 - 1.3. pomaže u rješavanju sporova između zapovjednika i članova posade broda, uključujući i sporove u pogledu zarada i obaveza iz ugovora o zaposlenju, kao i preduzima mjere bezbjednosti na brodu;
 - 1.4. preduzima mjere radi obezbjeđenja ljekarske pomoći ili repatrijacije zapovjednika i svakog člana posade;
 - 1.5. prihvati, razmotri, sastavi, potpiše ili ovjeri brodska dokumenta;

- 1.6. rješava takođe druge probleme u vezi sa brodom, na osnovu instrukcija države imenovanja.
2. Zapovjednik i članovi posade broda imaju pravo da direktno opšte sa konzularnim funkcionerom uz poštovanje zakona i propisa države prijema.

Zaštita u slučaju prinudnih mjera protiv broda države imenovanja

Član 22

1. Ako sud ili drugi nadležni organ države prijema namjerava da preduzme prinudne mjere ili da pokrene bilo kakvu istragu na brodu države imenovanja, oni će o tome unaprijed obavijesti konzulat kako bi konzularni funkcioner ili njegov predstavnik mogao da prisustvuje izvršenju tih mjera. U slučaju hitnosti, kada je blagovremeno obavještenje očigledno nemoguće, nadležni organi će obavijestiti konzulat odmah o preduzetim mjerama i na zahtev konzularnog funkcionera o rezultatima tih mjera.
2. Odredbe stava 1 ovog člana shodno se primenjuju na mjere preduzete na tlu od strane nadležnih organa države prema zapovjedniku ili članu posade broda.
3. Odredbe st. 1 i 2 ovog člana ne primjenjuju se na uobičajenu carinsku, zdravstvenu i pasošku kontrolu, kao ni u slučaju spašavanja ljudskih života u vodi, bezbjednosti plividbe na moru, sprječavanju zagađivanja voda ili sprovođenju propisa o karantinu.
4. Nadležni organi države prijema ne mogu se miješati u unutrašnje poslove nijednog broda države imenovanja ukoliko ne narušavaju mir, bezbjednost i javni red države prijema, osim u slučajevima kada je do intervencije došlo na lični zahtjev ili uz pristanak zapovjednika broda ili uz saglasnost konzularnog funkcionera države imenovanja.

Pomoć pružena brodovima

Član 23

1. Ako brod koji plovi pod zastavom države imenovanja u teritorijalnim ili unutrašnjim vodama države prijema doživi brodolom, nesreću ili se nasuče i ne može iz bilo kog razloga nastaviti plovidbu samostalno, nadležni organi države prijema će, bez odlaganja, obavijestiti konzulat o mjerama koje su preduzete za spasavanje ljudi, tereta i ostale imovine na brodu.
2. Konzularni funkcioner ima pravo da preduzima mjere za pružanje pomoći brodu, članovima posade i putnicima na brodu koji je pretrpio nezgodu i u tom cilju može zatražiti pomoć organa države prijema.
3. Konzularni funkcioner može bez posebnog ovlašćenja da preduzme u ime vlasnika broda države imenovanja mjere za zaštitu broda koji je pretrpio nezgodu ili o imovini koja je ispala iz broda, ako vlasnik broda države imenovanja ili njegov predstavnik nijesu u mogućnosti da to učine.

4. Odredbe stava 3 ovog člana primjenjuju se i na predmete pronađene na obali ili u blizini obale države prijema koji predstavljaju dio tereta u vlasništvu države imenovanja ili njenog državljanina koji se nalazio na brodu države prijema ili treće države, a koji je pretrpio nezgodu.

5. Brod koji je pretrpio nezgodu, njegov teret, oprema, rezerve, predmeti i imovina na teritoriji države prijema ne podliježu carini, osim kada se prodaju ili koriste od strane države prijema.

6. Konzularni funkcioner ima pravo da prisustvuje utvrđivanju od strane nadležnih organa države prijema uzroka nezgode koju je pretrpio brod.

Konzularne funkcije u odnosu na vazduhoplove

Član 24

Odredbe ove konvencije koje se odnose na brodove države imenovanja primjenjuju se na odgovarajući način i na vazduhoplove države imenovanja, pod uslovom da nijesu u suprotnosti sa odredbama drugih bilateralnih ugovora zaključenih između države imenovanja i države prijema ili multilateralnih ugovora čije su obje države strane.

Dostavljanje akata i zamolnica

Član 25

1. Konzularni funkcioner ima pravo da dostavlja sudska ili vansudska akta ili da izvršava zamolnice u skladu sa međunarodnim sporazumima koji su na snazi i zakonima i propisima države prijema.

2. Konzularni funkcioner ima pravo da dostavlja državljanima države imenovanja sudska ili vansudska akta na način predviđen zakonima i propisima države imenovanja.

Područje predviđeno za vršenje konzularnih funkcija

Član 26

Konzularni funkcioner može vršiti konzularne funkcije na jednom konzularnom području. Uz saglasnost države prijema može vršiti svoje funkcije i izvan teritorije konzularnog područja.

Opštenje sa organima države prijema

Član 27

Konzularni funkcioner može da se obraća nadležnim lokalnim organima na svom konzularnom području, kao i centralnim organima države prijema u onoj mjeri u kojoj to dopuštaju zakoni, propisi i praksa države prijema.

**Obavještenja u pogledu izmjena zakona države prijema
koje mogu biti od značaja za državljane države imenovanja**

Član 28

Država prijema obavijestiti konzulat o izmjenama zakona koje mogu biti od značaja za interese i prava državljana države imenovanja.

DIO IV

OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI

Olakšice za konzulate i članove konzulata

Član 29

1. Država prijema obezbjeđuje sve olakšice konzulatu radi obavljanja njegovih funkcija.
2. Država prijema odnosi se prema članovima konzulata s dužnim poštovanjem i preduzima sve neophodne mjere radi osiguranja vršenja njihovih funkcija u skladu sa ovom konvencijom.

Konzularne prostorije i stanovi

Član 30

1. Država prijema olakšava državi imenovanja da na njenoj teritoriji u skladu sa svojim zakonodavstvom stekne prostorije potrebne za konzulat ili joj pomaže da na neki drugi način dođe do prostorija.
2. Ona, takođe, pomaže konzulatu, ako je potrebno, u obezbjeđenju odgovarajućih strana za njegove članove.

Upotreba državnog grba i zastave

Član 31

1. Konzulat ima pravo da na prostorije konzulata postavi državni grb i tablu sa nazivom konzulata na jeziku države imenovanja i na jeziku države prijema.
2. Konzulat ima pravo da istakne zastavu države imenovanja na zgradi u kojoj je smješten konzulat, rezidenciji šefa konzulata i na prevoznim sredstvima kada se ova koriste u službene svrhe.

Nepovrjedivost konzularnih prostorija i stanova konzularnih funkcionera

Član 32

1. Konzularne prostorije i stanovi konzularnih funkcionera su nepovrjedivi.
2. Organima države prijema nije dozvoljeno da uđu u konzularne prostorije i stanove konzularnih funkcionera, izuzev uz pristanak šefa konzulata, lica koje on odredi ili šefa diplomatske misije države imenovanja. Međutim, u slučaju požara ili druge nesreće koja zahtijeva hitne zaštitne mjere, pristanak šefa konzulata se može pretpostaviti.
3. Država prijema preduzima sve potrebne mjere za zaštitu konzularnih prostorija i stanova konzularnih funkcionera od nasilnog upada ili oštećenja, kao i sprečavanja svakog remećenja mira konzulata ili narušavanja njegovog dostojanstva.

Imunitet u pogledu rekvizicije konzularnih prostorija

Član 33

1. Konzularne prostorije, sva imovina konzulata i njegova prevozna sredstva imaju imunitet u odnosu na svaki oblik rekvizicije u svrhe odbrane ili javne koristi. U slučaju da je u te svrhe potrebna eksproprijacija, preduzeće se sve potrebne mjere kako bi se izbjeglo ometanje vršenja konzularnih funkcija, a državi imenovanja će se isplatiti odgovarajuća i efektivna naknada.

Nepovredivost konzularne arhive i dokumenata

Član 34

Konzularna arhiva i dokumenta su nepovredivi u svako doba i ma gdje se nalazili.

Sloboda kretanja

Član 35

Država prijema obezbjeđuje članu konzulata slobodu kretanja na svojoj teritoriji u onoj mjeri u kojoj to nije u suprotnosti sa njenim zakonodavstvom koje se odnosi na područja u koje je pristup zabranjen ili ograničen iz razloga nacionalne bezbednosti. Međutim, u svim slučajevima, država prijema osigurava konzularnom funkcioneru mogućnost da obavlja svoje službene dužnosti.

Sloboda opštenja

Član 36

1. Država prijema dozvoljava i štiti slobodu opštenja konzulata za sve službene svrhe. U opštenju sa vladom, diplomatskim misijama i konzulatima države imenovanja, konzulat može koristiti sva odgovarajuća sredstva, uključujući diplomatske ili konzularne kurire, šifrovane ili kodirane poruke, diplomatsku i konzularnu valizu. Konzulat može postaviti i koristiti otpremnu radio-stanicu samo uz pristanak države prijema.

2. Službena prepiska konzulata je nepovrediva. Službena prepiska označava svaku prepisku koja se odnosi na konzulat i njegove funkcije.

3. Konzularna valiza ne smije biti ni otvorena ni zadržana. Međutim, ako nadležni organi države prijema imaju ozbiljne razloge da veruju da valiza sadrži i druge predmete osim prepiske, dokumenata i predmeta iz stava 4 ovog člana, mogu tražiti da valizu u njihovom prisustvu otvori ovlašćeni predstavnik države imenovanja. Ako ovlašćeni predstavnik države imenovanja odbije taj zahtjev, valiza se vraća tamo odakle je poslata.

4. Svi paketi koji čine konzularnu valizu moraju da nose vidljivu spoljnu oznaku kojom se potvrđuje njihova priroda i mogu sadržati samo službenu prepisku i dokumenta ili predmete namenjene isključivo za službenu upotrebu.

5. Konzularni kurir mora da ima službeni dokumenat kojim se potvrđuje njegovo svojstvo i broj paketa koji čine konzularnu valizu. Izuzev kad država prijema na to pristane, on ne može biti ni državljanin države prijema niti može biti, ukoliko je državljanin države imenovanja, stalno nastanjen u državi prijema. Država prijema štiti konzularnog kurira u vršenju njegovih funkcija. On uživa svoju ličnu nepovredivost i ne može biti ni uhapšen niti pritvoren u bilo kom obliku.

5. Država imenovanja ili konzulat mogu odrediti konzularne kurire *ad hoc*. U tim slučajevima odredbe stava 5 ovog člana se takođe primjenjuju, osim što tu navedeni imuniteti prestaju da se primjenjuju čim kurir preda primaocu konzularnu valizu koja mu je povjerena.

6. Konzularna valiza može se povjeriti zapovjedniku broda ili kapetanu vazduhoplova države imenovanja koji mora da ima službeni dokument u kome je naznačen broj paketa koji čine konzularnu valizu, ali se on ne smatra konzularnim kururom. Članovi konzulata, u dogovoru sa odgovarajućim lokalnim organima mogu, neposredno i slobodno, preuzeti ili predati konzularnu valizu zapovjedniku broda ili kapetanu vazduhoplova.

Konzularne takse i naknade

Član 37

1. Konzulat može naplaćivati na teritoriji države prijema takse i naknade koje su za konzularne radnje predviđene zakonodavstvom države imenovanja.

2. Iznosi naplaćeni od taksa i naknada predviđenih u stavu 1 ovog člana oslobođeni su svih poreza i taksi u državi prijema.

Nepovredivost konzularnih funkcionera

Član 38

1. Konzularni funkcioneri ne mogu biti uhapšeni niti pritvoreni, osim na osnovu odluke nadležnih sudskih organa u slučaju da su počinili teško krivično djelo.

2. Izuzev u slučaju, predviđenom u stavu 1 ovog člana, konzularni funkcioneri ne mogu biti zatvoreni niti podvrgnuti bilo kom obliku ograničenja slobode, osim kada se radi o izvršenju pravnosnažne sudske odluke.

3. Ako se pokrene krivični postupak protiv konzularnog funkcionera, on je dužan da se pojavi pred nadležnim organom. Istovremeno, u vođenju postupka prema njemu se mora pokazati poštovanje, uvažavajući njegov službeni položaj i, osim u slučaju predviđenom u stavu 1 ovog člana, na način kako bi se što je moguće manje ometalo vršenje konzularnih funkcija. Ako potreba za pritvorom konzularnog funkcionera nastaje u skladu sa stavom 1 ovog člana, krivični postupak protiv njega započinje u najkraćem mogućem roku.

Sudski imunitet

Član 39

1. Konzularni funkcioneri i konzularni službenici ne podliježu nadležnosti sudskih i upravnih organa države prijema za djela izvršena u obavljanju konzularnih funkcija.

2. Međutim, odredbe stava 1 ovog člana ne primenjuju se u slučaju građanskog postupka:

2.1 pokrenutog na osnovu ugovora koji je konzularni funkcioner ili konzularni službenik zaključio, ali ne izričito ili prećutno, kao punomoćnik države imenovanja, ili

2.2. koji je pokrenulo neko treće lice za štetu nastalu u nesreći koju je u državi prijema prouzrokovalo vozilo, brod ili vazduhoplov.

Obaveza svjedočenja

Član 40

1. Članovi konzulata mogu biti pozvani da svjedoče u toku sudskog ili upravnog postupka. Konzularni službenik ili član poslužnog osoblja ne može odbiti da svjedoči, osim u slučajevima navedenim u stavu 3 ovog člana. Ako konzularni funkcioner odbije da svjedoči, protiv njega se ne može primijeniti nikakva prinudna mjera ili kazna.

2. Organ koji poziva konzularnog funkcionera na svedočenje izbjegavaće ometanje obavljanja njegovih funkcija. Taj organ može, kad god je to moguće, uzeti svjedočenje konzularnog funkcionera u konzulatu ili njegovom stanu ili prihvatiti njegovu pisanu izjavu.

3. Članovi konzulata nijesu dužni da svjedoče o pitanjima koja su povezana sa vršenjem njegovih funkcija ili da pokazuju službenu prepisku i dokumenta koja se odnose na to. Oni isto tako imaju pravo da odbiju da svjedoče kao vještaci o zakonodavstvu države imenovanja.

Oslobađanje od obaveza

Član 41

Članovi konzulata i članovi njihovih porodica oslobođeni su u državi prijema od svih ličnih i javnih službi i vojnih obaveza ma kakve prirode one bile, kao i od ispunjenja bilo kakvog zahtjeva predviđenog zakonima i propisima države prijema u vezi sa prijavljivanjem stranaca i dobijanjem dozvole boravka.

Fiskalno oslobođenje konzularnih prostorija

Član 42

1. Konzularne prostorije i rezidencija šefa konzulata čiji je vlasnik ili zakupac država imenovanja ili neko drugo lice koje nastupa u njeno ime, oslobođeni su svih državnih, regionalnih ili opštinskih poreza i taksa bilo kakve prirode, osim ako se ne radi o onima koje se naplaćuju kao nadoknada za učinjene posebne usluge.

2. Fiskalno oslobođenje predviđeno u stavu 1 ovog člana ne primenjuje se na takve poreze i takse ako, prema zakonodavstvu države prijema, padaju na teret lica koje je ugovarač sa državom imenovanja ili sa licem koje postupa u ime te države.

Fiskalno oslobađanje članova konzulata

Član 43

1. Konzularni funkcioneri i konzularni službenici, kao i članovi njihovih porodica, oslobođeni su svih poreza i taksa, ličnih ili stvarnih, državnih, regionalnih i opštinskih, osim:

1.1. posrednih taksa koji su po svojoj prirodi obično uključeni u cijenu roba ili usluga;

1.2. poreza ili taksa na privatnu nepokretnu imovinu koja se nalazi na teritoriji države prijema, uz rezervu odredaba člana 38;

1.3. taksa na ostavštinu, diobu ili nasljedstvo, kao i prenosnih taksa, uz rezervu odredbi člana 47 tačka 2 ove konvencije;

1.4. poreza i taksa na privatne prihode, uključujući i prihode od kapitala, koji potiču iz države prijema i poreza na kapital uloženi u trgovačke ili finansijske poduhvate u državi prijema;

1.5. poreza i taksa koji se naplaćuju kao naknada za posebno obavljene usluge, taksa za registraciju, sudskih ili notarskih taksa, takse za hipoteku i taksa za ovjeru, pod rezervom odredaba stava 1 ovog člana.

2. Članovi poslužnog osoblja oslobođeni su od poreza i taksa na zarade ili naknade koju primaju za poslove koje obavljaju u konzulatu, pod uslovom da nije državljanin države prijema ili trajno nastanjen u državi prijema.

3. Članovi konzulata koji zapošljavaju lica čije zarade ili naknada nijesu oslobođene poreza na prihod u državi prijema, dužni su da poštuju obaveze kojima zakonodavstvo te države podvrgava poslodavca u pogledu plaćanja poreza na prihod.

Oslobođenje od carine i carinskog pregleda

Član 44

1. Država prijema, u skladu sa svojim zakonima i propisima, dozvoljava unošenje i iznošenje i odobrava oslobađanje od carine, osim troškova skladištenja, prevoza i troškova za slične usluge, za:

1.1. predmete namijenjene za službene potrebe konzulata;

1.2. predmete namijenjene za ličnu upotrebu konzularnog funkcionera i članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu;

1.3. predmete uvezene u vrijeme prvog smještaja konzularnih službenika i članova poslužnog osoblja konzulata i predmete za domaćinstvo.

2. Predmeti navedeni u alinejama 1.2. i 1.3. ovog člana ne smiju da prelaze količine potrebne za ličnu upotrebu od strane zainteresovanih lica.

3. Lični prtljag konzularnog funkcionera i članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu izuzet je od carinskog pregleda. On može biti pregledan od strane nadležnih organa države prijema samo u slučaju da postoji osnovana sumnja da sadrži predmete koji nijesu navedeni u alineji 1.2. stava 1 ovog člana, ili predmete čiji je izvoz ili uvoz zabranjen zakonima i propisima države prijema ili podliježe njenim propisima o karantinu. Ovaj pregled može se obaviti samo u prisustvu konzularnog funkcionera ili lica koje on za to ovlasti.

Privilegije i imuniteti članova porodice

Član 45

1. Član porodice člana konzulata koristi privilegije i imunitete koje su priznate članu konzulata čiji je on član porodice.

2. Odredbe stava 1 ovog člana ne primjenjuju se na članove porodice koji su državljani države prijema ili su stalno nastanjeni u toj državi ili obavljaju stručne ili profesionalne aktivnosti s ciljem sticanja profita u državi prijema.

Lica koja ne uživaju privilegije i imunitete

Član 46

1. Konzularni službenici i članovi poslužnog osoblja konzulata koji su državljani države prijema ili su stalno nastanjeni u toj državi ne uživaju privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom, osim onih predviđenih u stavu 3 člana 36 ove konvencije.

2. Članovi porodice lica navedenih u stavu 1 ovog člana ne uživaju privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom.

3. Država prijema vrši jurisdikciju u pogledu lica navedenih u st. 1 i 2 ovog člana tako da izbjegne ometanje konzulata u vršenju svojih funkcija.

Ostavština člana konzulata ili člana njegove porodice

Član 47

U slučaju smrti člana konzulata ili člana njegove porodice država prijema:

1. dozvoljava iznošenje pokretne imovine preminulog, izuzev one koja je stečena u državi prijema čiji je izvoz zabranjen u trenutku smrti;

2. ne naplaćuje nikakav porez na pokretnu imovinu preminulog.

Početak i kraj konzularnih imuniteta i privilegija

Član 48

1. Svaki član konzulata uživa privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom od trenutka ulaska na teritoriju države prijema radi preuzimanja dužnosti ili, ako se već nalazi na njenoj teritoriji, od trenutka kad preuzme svoju dužnost u konzulatu.

2. Članovi porodice člana konzulata koji žive u njegovom domaćinstvu, kao i članovi njegove privatne posluge, uživaju privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom od datuma ulaska na teritoriju države prijema ili datuma kada su postanu članovi te porodice ili privatne posluge.

3. Kad funkcije člana konzulata prestanu, njegove privilegije i imuniteti, kao i privilegije i imuniteti članova njegove porodice ili članova njegove privatne posluge, prestaju onog trenutka kada lice u pitanju napusti teritoriju države prijema ili po isteku razumnog roka koji je u tu svrhu odobren. Privilegije i imuniteti članova porodice člana konzulata prestaju u trenutku kada oni prestanu da budu članovi njegovog domaćinstva, ili kada prestane njihova služba kod nekog člana konzulata. Međutim, ako takva lica nameravaju da napuste državu prijema u razumnom roku, njihove privilegije i imuniteti važe do trenutka njihovog odlaska.

4. Međutim, sudski imunitet važi i dalje, bez vremenskog ograničenja u pogledu djela koja je neki konzularni funkcioner ili konzularni službenik učinio u obavljanju svojih funkcija.

5. U slučaju smrti člana konzulata, članovi porodice koji žive u njegovom domaćinstvu i dalje uživaju privilegije i imunitete koje su im date sve dok ne napuste teritoriju države prijema ili dok ne istekne razumni rok koji im je dat da to učine.

Odricanje od privilegija i imuniteta

Član 49

1. Država imenovanja može se odreći privilegija i imuniteta koje uživa lice u pitanju u skladu sa čl. 38, 39 i 40 ove konvencije. U svim slučajevima to odricanje jasno se izražava i saopštava državi prijema u pisanoj formi.
2. Pokretanje postupka od strane bilo kojeg lica u stvarima u kojima bi ono moglo da uživa sudski imunitet u skladu sa ovom konvencijom sprječava ga da se pozove na sudski imunitet u pogledu ma kog protivzahjeteva neposredno vezanog za glavni zahtjev.
3. Odricanje od imuniteta u cilju vođenja građanskog ili upravnog postupka ne znači i odricanje od imuniteta u pogledu mjera izvršenja presude za šta je potrebno posebno odricanje u pisanoj formi.

Poštovanje zakona i propisa države prijema

Član 50

1. Bez štete po privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom, sva lica koja uživaju te privilegije i imunitete dužna su da poštuju zakone i propise države prijema, uključujući i saobraćajne propise. Ona su takođe dužna da se ne miješaju u unutrašnje stvari države prijema.
2. Konzularne prostorije se ne smiju koristiti na način koji nije u skladu sa vršenjem konzularnih funkcija.
3. Konzulat, članovi konzulata i članovi njihovih porodica, kao i članovi privatne posluge i njihovih porodica, dužni su da poštuju zakone i propise države prijema u pogledu osiguranja prevoznih sredstava.

DIO V

ZAVRŠNE ODREDBE

Potvrđivanje, stupanje na snagu i otkazivanje

Član 51

1. Ova konvencija podliježe potvrđivanju i stupa na snagu tridesetog dana od dana prijema druge od dvije note kojom se strane ugovornice obavještavaju da su u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom sprovele postupak njenog potvrđivanja.

2. Ova konvencija zaključuje se na neodređeno vrijeme i ostaje na snazi do isteka šest mjeseci od dana kada jedna od strana ugovornica notifikuje drugoj strani ugovornici u pisanoj formi svoju namjeru da otkaže ovu konvenciju.

Sačinjeno u, dana u dva originalna primjerka, svaki na crnogorskom, turskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju konvencije, mjerodavan je tekst na engleskom jeziku.

Za Crnu Goru

.....

Za Republiku Tursku

.....